

SANTA MONTEFIORE

Het vlinderkistje

I

Viña del Mar, Chili, zomer 1982

FEDERICA WERD WAKKER IN EEN ANDERE WERELD. HET WAS warm maar niet vochtig, want de zeewind voerde een koude onderstroom aan van zijn reis over de Grote Oceaan. Haar kamer kwam langzaam tot leven in het bleke ochtendlicht dat door een opening in de gordijnen op de strenge rij slapende poppen viel en met zijn zachte stralen de laatste resten van de nacht verdreef. Het niet aflatende geblaf van de hond van señora Baraca aan het einde van de straat was tot een schor keffen geworden, maar zoals altijd wist hij niet van ophouden. Straks kon hij helemaal geen geluid meer voortbrengen, dacht ze bij zichzelf. Ze had hem op weg naar school wel eens een koekje willen geven, maar haar moeder had haar gezegd dat hij waarschijnlijk allerlei ziektes had. 'Je kunt hem maar beter niet aanraken, want je weet nooit waar hij overal gezeten heeft,' had ze gewaarschuwd, waarna ze haar zes jaar oude dochtertje aan de hand had meegetrokken. Maar dat was nu juist het probleem, hij kwam nooit ergens. Federica ademde de zoete geur van sinaasappelbomen in en ze kon de vruchten, die zwaar als glanzende kerstcadeautjes in de bomen hingen, bijna proeven. Ze schopte het laken van zich af, kroop naar het voeteneind van haar bed en wierp door de kier van de gordijnen een blik op een wereld die niet meer dezelfde was als die waarover de zon de dag ervoor was ondergaan. De opkomst van een nieuwe zon zond een huivering door haar tengere lijfje en toverde een stralende glimlach op haar bleke gezichtje. Vandaag kwam haar vader na een maandenlange reis weer thuis.

Ramon Campione was een groot man. Niet alleen wat zijn postuur betrof – met zijn ruim een meter negentig was hij niet alleen lang voor een Chileen maar óók voor een Italiaan, want zijn fami-

lie kwam oorspronkelijk uit Italië – maar ook waar het zijn enorme verbeelding betrof, die even onmetelijk en verrassend was als het heelal. Zijn avonturen brachten hem naar alle uithoeken van de wereld, waar hij door alles wat mooi en anders was werd geïnspireerd. Hij reisde, schreef en reisde verder. Zijn gezin kende hem nauwelijks. Hij was nooit lang genoeg thuis om hen de gelegenheid te geven de persoon achter de artikelen en de magische foto's die hij maakte te leren kennen. Voor zijn dochter was hij echter machtiger dan God. Ze had ooit tegen *padre* Amadeo gezegd dat Jezus niets voorstelde vergeleken bij haar vader, die zoveel meer kon dan water in wijn veranderen. 'Mijn vader kan vliegen,' zei ze vol trots. Haar moeder had verontschuldigend naar de pastoor geglimlacht en hem uitgelegd dat Ramon in Zwitserland een nieuw apparaat had uitgetest waarmee men op ski's van een berg kon vliegen. *Padre* Amadeo had begrijpend geknikt maar ze later hoofdschuddend nagekeken. Hij vreesde dat het kind een grote teleurstelling te wachten stond, want ooit zou haar vader van het voetstuk vallen waarop ze hem in al haar onschuld had geplaatst. Die dag zou zeker komen. Zoveel devotie zou ze op God moeten richten, niet op een mens, dacht hij vroom.

Federica wou dat het al tijd was om op te staan. De lucht was bleek en roerloos als een lichtgevend meer en slechts het geblaf van de hond en het gekwetter van de vogels weerklonk in de stilte van de dageraad. Vanuit haar slaapkamer zag ze de oceaan aan de horizon opgaan in een grijze mist, alsof hij door de hemel werd opgeslokt. Hoewel de zee eigenlijk net iets te koud was om in te zwemmen, nam hun moeder hen vaak mee naar het strand van Caleta Abarca omdat ze geen zwembad hadden om in af te koelen. Soms reden ze naar het kustdorpje Cachagua, met de auto ongeveer een uur gaans, om bij haar grootouders te logeren, die een mooi rietgedekt zomerhuis bezaten dat door hoge palmen en acacia's werd omgeven. Federica hield van de zee. Haar vader had ooit gezegd dat ze van de zee hield omdat ze onder het sterrenbeeld Kreeft was geboren, waarvoor de krab symbool stond. Maar ze had het niet zo op krabben.

Na een hele poos hoorde ze voetstappen op de trap, gevolgd door het hoge stemmetje van haar jongere broertje Enrique, die de bijnaam Hal had gekregen, naar Shakespeares Prince Henry. Dat was Ramons idee geweest – hoewel zijn vrouw Engelse was, had ze hoegenaamd geen belangstelling voor literatuur en geschiedenis, tenzij het over haarzelf ging.

‘Lieverd, je bent al aangekleed!’ riep Helena verbaasd uit toen Federica vanaf de gang Hals kamer kwam binnenstormen, waar ze haar zoon aan het aankleden was.

‘Papa komt vandaag thuis!’ zong ze, niet in staat ook maar een moment stil te zijn.

‘Ja, dat is zo,’ antwoordde Helena. Ze haalde diep adem om de wrok die ze tegen haar afwezige man koesterde te bedwingen. ‘Hal, hou je voeten stil, lieverd. Ik krijg je schoenen niet aan als je zo zit te wiebelen.’

‘Zal hij al voor de lunch hier zijn?’ vroeg Federica, die werktuiglijk haar moeder hielp door de gordijnen te openen. Met het enthousiasme dat alleen de ochtend toebehoort, stroomde de warme zonneschijn de halfduistere kamer in.

‘Hij zou om tien uur op het vliegveld aankomen, dus ik denk dat hij er rond de middag is,’ antwoordde ze geduldig. ‘Kijk eens aan, wat zie je er weer mooi uit,’ vervolgde ze terwijl ze Hals donkere haar zachtjes naar achteren borstelde. Hij schudde zijn hoofd in protest, wurmde zich kermend van het bed en holde de gang op.

‘Ik heb mijn mooiste jurk voor papa aangedaan,’ zei Federica, die achter haar moeder aan de trap af huppelde.

‘Dat zie ik,’ reageerde ze.

‘Ik ga Lidia vandaag helpen met de lunch. We gaan papa’s lievelingsgerecht maken.’

‘En dat is?’

‘*Pastel de choclo*. En ook een *merengon de lúcuma* als welkomstcake,’ zei Federica terwijl ze haar steile blonde haar van haar schouders schudde. Ze droeg het met een haarband naar achteren, wat haar in combinatie met haar kleine postuur jonger deed lijken dan haar zes jaar.

‘Papa komt vandaag thuis,’ zei Federica tegen Hal, terwijl ze haar moeder hielp met tafeldekken.

‘Neemt hij een cadeautje voor me mee?’ vroeg de vierjarige Hal, die zich zijn vader alleen herinnerde van de cadeautjes die hij meebracht.

‘Natuurlijk, lieverd. Hij neemt toch altijd iets voor je mee?’ zei Helena. Ze zette een beker koude melk voor hem neer. ‘En het is ook Kerstmis, dus dan krijg je toch al een hoop cadeautjes.’ Federica hield een oogje in het zeil terwijl Hal zijn lepel in de bus chocoladepoeder stak en hem vervolgens in zijn melk doopte. Ze griste een vaatdoekje van het aanrecht en veegde het poeder dat de beker niet had gehaald van tafel.

‘Fede, kijk eens naar de croissantjes, want volgens mij branden ze aan,’ zei Helena. Terwijl ze een sigaret opstak, wierp ze een nerveuze blik op de klok aan de wand en beet op haar onderlip. Ze wist dat ze haar man eigenlijk met haar kinderen van het vliegveld zou moeten halen, zoals andere moeders zouden doen, maar ze kon zich er niet toe zetten. Ze zag op tegen de vervelende rit van Santiago naar de kust, terwijl ze zich voor de kinderen vrolijk moest voordoen, alsof er niets aan de hand was. Nee, ze kon hem veel beter thuis ontvangen, in dit grote huis, waar ze veel meer ruimte hadden om elkaar te ontlopen. Belachelijk eigenlijk, dacht ze verbitterd, ze waren elkaar al lang geleden ergens kwijtgeraakt. Ergens in de verre landen of tussen de denkbeeldige personages die voor Ramon veel belangrijker leken dan de mensen in zijn eigen leven, mensen van vlees en bloed die hem nodig hadden. Ze had het geprobeerd. Ze had het werkelijk geprobeerd. Maar nu was ze leeg vanbinnen en had ze er schoon genoeg van genegeerd te worden.

Federica besmeerde een croissantje met boter en nam kleine slokjes van haar koude chocolademelk. Intussen kletste ze honderduit tegen haar broertje, met een hoog, opgewonden stemmetje dat haar moeder, die voor het raam stond en rook tegen de ruit blies, op de zenuwen begon te werken. Ooit hadden ze van elkaar gehouden, en zelfs haat was een vorm van liefde, zij het met een ander gezicht. Nu haatte Helena hem zelfs niet meer, dat zou nog een reden zijn om te blijven. Ze voelde enkel onverschilligheid en dat beangstigde haar. Daar kon weinig uit groeien. Het was een barre, onvruchtbare emotie, even onvruchtbaar als het oppervlak van de maan.

Helena had haar leven in Chili opgebouwd omdat ze, net als haar dochter, geloofde dat Ramon God was. Hij was voorwaar de meest aantrekkelijke, knappe man die Polperro ooit had aanschouwd. En toen was zijn artikel in de *National Geographic* verschenen, met foto’s van de oude smokkelaarsgrotten en kasteelruïnes die Helena hem had laten zien. Op de een of andere manier waren de foto’s overgoten met een bovennatuurlijk licht. Ze hadden iets mystieks dat ze niet kon plaatsnemen. Ieder woord dat hij schreef zong haar toe en was haar, nog lang nadat ze de laatste pagina had omgeslagen, bijgebleven. Nu herkende ze de magie als liefde, aangezien het hen de eerste zes jaren had vergezeld en zelfs de meest alledaagse dingen, zoals tanken en autorijden, tot een

magische ervaring had gemaakt. Hun liefdesspel speelde zich af op een veel hoger plan dan het fysieke en ze meende dat de kracht in hem zat en in niemand anders. Pas toen die kracht er niet meer was, beseftte ze dat de band verbroken was – net als aantrekkingskracht werd hun ‘magie’ door hen beiden teweeggebracht om pas op te houden te bestaan toen een van hen ontgoocheld raakte. Toen dat gevoel eenmaal weg was, was het ook voorgoed weg. Dergelijke tovenarij heeft een hoge energiewaarde maar een korte levensduur. In het begin reisden ze altijd samen, naar de verste uithoeken van China, naar de dorre woestijnen van Egypte en de koude meren van Zweden. Toen ze in verwachting was van Federica keerden ze terug naar Chili om zich te settelen. De ‘magie’ achtervolgde hen ook daar, waar de witte poederstranden en landelijke eenvoud haar bekoorden. Maar er kwam een grote leegte voor in de plaats, want de liefde waarvan alles vervuld was geweest ging verloren. Er was geen reden meer om te blijven. Ze was het huichelen moe. Ze had zichzelf te lang voor de gek gehouden. Ze verlangde naar de vochtige groene heuvels uit haar jeugd, zo hevig zelfs dat haar hand ervan beefde. Ze stak een nieuwe sigaret op en wierp de zoveelste blik op de klok.

Federica ruimde neuriënd haar bestek en ontbijtbordje op, terwijl Hal in de kinderkamer met zijn treintje speelde. Helena stond nog altijd voor het raam.

‘Mama!’ gilte Hal. ‘Mijn trein is stuk. Hij doet het niet meer.’ Helena pakte haar sigaretten en liet Federica alleen achter in de keuken om de rommel op te ruimen. Toen ze de tafel en de vaat aan kant had, bond ze in afwachting van Lidia haar schort voor.

Toen Lidia zich door het hek naar de keuken haastte, zag ze Federica’s opgewonden gezichtje tegen de ruit aan gedrukt. Een brede glimlach plooide haar mond.

‘*Hola, señorita,*’ hijgde ze, toen ze de hal binnenkwam. ‘Jij bent er vroeg bij vandaag.’

‘Ik heb ook al de ontbijttafel afgeruimd,’ antwoordde Federica in het Spaans. Hoewel haar moeder vloeiend Spaans sprak, werd er in hun gezin Engels gesproken, zelfs wanneer haar vader thuis was.

‘Nou, dat is echt reuzelief van je,’ zei Lidia buiten adem terwijl ze het kind naar de keuken volgde. ‘Ach, wat ben je toch een engel. Je hebt alles al klaargezet.’ Ze liet haar donkere ogen over de beslagkom en de lepels op tafel glijden.

‘Ik wil dat het helemaal perfect is voor papa,’ zei ze met een hoogrode kleur op haar wangen. Ze kon haar ongeduld nauwelijks bedwingen en moest haar verlangen om te huppelen in plaats van gewoon te lopen onderdrukken. Lidia wurmde zich in haar roze jasschort en waste haar mollige bruine handen. Ze ried Federica aan hetzelfde te doen.

‘Je moet altijd je handen wassen voor je gaat koken, want je weet maar nooit waar ze in gezeten hebben,’ zei ze.

‘Net als de hond van señora Baraca,’ giechelde Federica.

‘*Pobrecito*,’ verzuchtte Lidia en terwijl ze haar ronde hoofd opzij draaide verscheen er een deernisvolle glimlach om haar lippen. ‘Hij zit de hele dag in dat kleine tuintje opgesloten, geen wonder dat hij de hele dag blaft.’

‘Laat ze hem dan nooit uit?’ vroeg Federica, haar handen onder de kraan stekend.

‘O jawel, zo nu en dan, maar ze is al oud,’ antwoordde Lidia, ‘en wij oude mensen kunnen voor dat soort dingen de energie niet meer opbrengen.’

‘Jij bent toch niet oud, Lidia,’ zei Federica vriendelijk.

‘Niet oud, maar dik,’ zei Helena in het Engels terwijl ze met Hals speelgoedtreintje de keuken binnenkwam. ‘Ze zou heel wat meer energie hebben als ze wat minder zou eten. Stel je voor dat je dat gewicht moest meeslepen, dan liep je ook de hele dag te hingen.’

‘*Buenos dias*, señora,’ zei Lidia, die geen Engels verstond.

‘Goedemorgen, Lidia. Ik heb een mes nodig om dit rottreintje te maken,’ zei Helena in het Spaans. Er kon geen glimlachje van af, ze had het veel te druk met zichzelf.

‘Maakt u zich daar maar niet druk om. Don Ramon zal niet lang meer op zich laten wachten en dan kan hij het maken. Dat is mannenwerk,’ zei Lidia opgewekt.

‘Dank je, Lidia, wat ben je weer behulpzaam. Fede, geef me eens een mes,’ zei ze geïrriteerd. Federica gaf haar het mes aan en keek haar na terwijl ze de keuken weer uit liep.

‘O, spannend hè, dat je papa weer thuiskomt?’ zei Lidia enthousiast terwijl ze Federica liefdevol knuffelde. ‘Je hebt vannacht zeker geen oog dichtgedaan.’

‘Nee,’ zei Federica met een blik op de klok. ‘Hij kan al bijna komen,’ zei ze. Lidia zag dat haar handjes beefden toen ze de boter in blokjes begon te snijden.

‘Pas op dat je jezelf niet snijdt,’ zei ze vriendelijk. ‘Je wilt toch

zeker niet dat je papa straks een dochter heeft met maar zeven vingers.' Ze lachte, hapte naar lucht en begon toen te hoesten.

Helena, die doorgaans erg handig was in het repareren van dingen, vernielde het motortje. Hal begon te huilen. Helena nam hem in haar armen en slaagde erin hem op te vrolijken door hem een nieuw en mooier treintje te beloven. 'Deze was toch maar oud en versleten. Wat heb je aan zo'n treintje, niets toch? Zonder motortje ziet hij er trouwens veel mooier uit,' zei ze, terwijl ze bij zichzelf dacht hoe graag ze zelf een treintje zonder motor zou zijn. Ze stak weer een sigaret op. De deuren naar de tuin stonden open en noodden de zachte, naar sinaasappel geurende zeewind binnen. Het was veel te warm om thuis te zitten, ze hadden aan het strand kunnen liggen, dacht ze wrevelig. Ze veegde het zweet van haar voorhoofd en keek op haar horloge. Haar keel kneep samen. Zijn vliegtuig was geland.

Federica en Lidia redderden als bezige bijtjes in de keuken. Federica vond het heerlijk om te mogen helpen en volgde Lidia's aanwijzingen geestdriftig op. Ze voelde zich groot en zo behandelde Lidia haar ook. Ze keuvelden over Lidia's rugpijn en buikkrampen en over de wratten van haar echtgenoot, waar hij veel last van had. 'Ik ben bang dat ik ze ook krijg,' verklaarde ze, 'daarom hou ik zelfs onder de douche mijn sokken aan.'

'Dat zou ik ook doen,' beaamde Federica, hoewel ze niet precies wist wat wratten waren.

'Je bent net zo verstandig als ik,' reageerde Lidia. Ze glimlachte naar het tengere, vroegwijze meisje. Het kind gedroeg zich veel te volwassen voor een zesjarige, maar je hoefde maar een blik op haar moeder te werpen om te begrijpen hoe dat kwam, dacht Lidia. Helena gaf haar zoveel verantwoordelijkheid dat ze het hele huishouden in haar eentje aan zou kunnen.

Toen Helena de keuken binnenkwam prikkelde de geur van *pastel de choco* in haar neus en begon haar maag deels van de honger en deels van de spanning te knorren. Federica droogde af terwijl Lidia het gebruikte keukengerei afwaste. Helena wist de beslagkom nog net op tijd veilig te stellen voor Lidia's grijpgrage handen. Ze schraapte met haar vinger over de bodem van de kom en bracht hem naar haar bleke lippen. 'Echt heerlijk, lieverd,' zei ze goedkeurend. Ze glimlachte naar haar dochter en streek haar over haar glanzende blonde haar. 'Je bent een prima kok.' Federi-

ca glimlachte, gewend als ze was aan de stemmingswisselingen van haar moeder. Het ene moment was ze geïrriteerd, het volgende moment weer vriendelijk. Heel anders dan haar vader, die altijd zorgeloos en opgewekt was. Federica genoot als altijd van Helena's complimentje en groeide onder de bewondering van haar moeder.

'Ze is niet alleen een goeie kokkin, señora, maar ook een prima huishoudster,' zei Lidia liefdevol. De grote zwarte moedervlek op haar kin trilde toen haar gezicht zich in een brede glimlach plooidde. 'Ze heeft de ontbijttafel helemaal alleen opgeruimd,' voegde ze er op lichtelijk beschuldigende toon aan toe, omdat señora Helena alles aan haar dochter overliet.

'Weet ik,' zei Helena. 'Wat zou ik zonder haar moeten, denk ik wel eens,' zei ze achteloos, waarna ze de as van haar sigaret in de afvalbak tipte en de keuken verliet. Ze begaf zich naar boven. Ze was moe. Gedepriemd hees ze zich de trap op. Ze liep door de koele witte gang; haar blote voeten op de houten vloer, haar hand te loom om de uitgebloeide bloemen uit de potten met lichte orchideeën te verwijderen. In haar slaapkamer speelde de zachte bries met de witlinnen gordijnen alsof ze elk moment uit zichzelf konden opengaan. Ze schoof ze geërgerd open en keek uit over de zinderende zee. Ze verlangde naar de verre horizon, die een belofte van vrijheid en een nieuw leven inhield.

'Mama, zal ik je helpen met opruimen?' vroeg Federica zachtjes. Helena draaide zich om en keek in het smalle, ernstige gezichtje van haar dochter.

'Wil je het mooi maken voor papa?' zei ze terwijl ze een asbak oppakte en haar sigaret uitdrukte.

'Nou, ik heb een paar bloemen geplukt...' zei ze schaaapachtig.

Helena's hart kromp ineen. Ze had te doen met haar dochter. Het kind voelde zoveel liefde voor haar afwezige vader, terwijl ze eigenlijk een hekel aan hem zou moeten hebben. Maar nee, ze hield onvoorwaardelijk van hem en hoe vaker hij wegging hoe verheugder ze reageerde wanneer hij weer terugkeerde, want dan wierp ze zich als een dankbare geliefde in zijn armen. Het liefst zou ze de waarheid vertellen en haar dochter haar illusies ontnemen, uit kwaadaardigheid, omdat dezelfde illusies voor haar verloren waren gegaan. De kinderwereld was van een zalige eenvoud en ze benijdde haar.

'Goed hoor, Fede, ruim jij maar mooi op voor papa. Met die bloemen zal hij heel blij zijn, dat weet ik zeker,' zei ze gespannen.

‘Let maar niet op mij,’ voegde ze eraan toe. Ze verdween in de badkamer en sloot de deur achter zich. Federica hoorde haar de douche aanzetten en het water in het bad kletteren. Ze begon het bed op te maken en parfumeerde de lakens met verse lavendel, zoals ze van haar grootmoeder had geleerd. Daarna zette ze een klein vaasje met kamperfoelie op het nachtkastje van haar vader. Ze vouwde haar moeders kleren op en legde ze in de oude eiken kast, die ze meteen netjes ordende totdat alles er even netjes uitzag als in een winkel. Vervolgens gooide ze de ramen open, in de hoop dat de geuren van de bloemen en de zee de vieze sigarettelucht van haar moeder zouden verdrijven. Vervolgens nam ze aan de kaptafel plaats en pakte ze een oude foto van haar vader op, die haar vanuit het sierlijke lijstje toelachte. Hij was knap en had zwart glanzend haar, een donkere huid en levendige bruine ogen met een eerlijke, intelligente uitstraling. Om de grote mond speelde het scheve lachje van een man met gevoel voor humor en een grote dosis natuurlijke charme. Ze streek met haar duim over het glas en ving in de spiegel haar peinzende blik op. In haar spiegelbeeld zag ze enkel haar moeder. Het lichtblonde haar, de lichte ogen, de lichtroze lippen, de lichte huid – ze wou dat ze het donkere Italiaanse uiterlijk van haar vader had geërfd. Hij was zo knap en het was zonneklaar dat Hal even knap als hij zou worden. Maar Federica was gewend om veel aandacht te krijgen vanwege haar lange blonde haar. Alle andere meisjes in de klas waren even donker als Hal. De mensen keken haar na wanneer ze met haar moeder naar Valparíso ging en señora Escobar, die een broodjeswinkel op het plein runde, noemde haar ‘La Angelita’, de kleine engel, omdat ze niet kon geloven dat een mens zulk licht haar kon hebben. Helena’s beste vriendin, Lola Miguens, had haar zwarte haar net zo licht willen verven, met peroxide. Ze was echter halverwege gaan twifelen, zodat ze nu rondliep met haar dat net zo oranje was als hun terracotta dakpannen. Federica vond het foeilijk. Haar moeder maakte lang niet zoveel werk van haar uiterlijk als de Chileense vrouwen, met hun lange gemanicuurde nagels, perfecte lippenstift en onberispelijke kleding. Helena was altijd druk in de weer, met haar haren nonchalant opgestoken en een sigaret in haar mond. Federica vond haar aantrekkelijker als ze zich mooi opmaakte, en als ze afging op de foto’s van vroeger was ze ooit verbluffend mooi geweest. Maar de laatste tijd besteedde ze steeds minder aandacht aan haar uiterlijk. Federica hoopte dat ze zich voor haar vader mooi zou maken.

Helena kwam in een wolk van stoom de badkamer uit. Haar gezicht was rozerood en haar ogen glansden van het vocht. Federica lag op de witte damasten beddensprei en keek toe terwijl haar moeder zich aankleedde en zich voorbereidde op de komst van haar vader. Helena rook de lavendel en de rijpe sinaasappelgeur en besloot geen sigaret meer op te steken. Ze voelde zich schuldig. Federica trilde van ongeduld, als een renpaard aan de start, terwijl zijzelf bij de gedachte aan Ramon alleen maar ergernis voelde. Diep in haar hart wist ze dat ze hem voorgoed zou verlaten zodra ze voldoende moed had verzameld. Terwijl ze haar gezicht opmaakte, keek ze in de spiegel naar haar dochter die door het raam naar de zee staarde alsof haar vader met de boot zou komen in plaats van met de auto. Haar profiel was dat van een kind en toch was haar uitdrukking die van een volwassen vrouw. De bevende lippen en hooggespannen verwachting in haar frons verrieden een te groot bewustzijn voor een kind van haar leeftijd. Ze aanbad haar vader met de toewijding van een hond, terwijl Hal zijn moeder aanbad die, zo voelde Helena het, zijn liefde tenminste waard was.

Nadat Helena een T-shirt en een strakke witte broek had aangedaan en haar haren, vochtig en ongekamd, had opgestoken, ging ze naast haar dochter op bed zitten en streelde haar gezicht.

‘Je ziet er mooi uit, lieverd. Echt waar,’ zei ze, waarna ze liefdevol een kus op het onschuldige voorhoofdje drukte.

‘Hij zal nu toch wel zo komen, hè?’ vroeg Federica zacht.

‘Ja, hoor,’ antwoordde Helena, die de trilling in haar stem na jarenlange oefening steeds beter wist te onderdrukken. Ze stond ineens op en haastte zich naar beneden. Ze wilde niet roken in de slaapkamer, niet nu Federica zo haar best had gedaan, maar ze snakte naar een sigaret. Op het moment echter dat haar espadrilles de koude plavuizen van de hal raakten, zwaaide de voordeur open en vulde Ramon als een grote zwarte wolf de deuropening. Helena hapte verschrikt naar adem. Ze staarden elkaar aan en ondergingen zwijgend de kille afstand die zich tussen hen uitstreckte zodra ze zich samen in dezelfde ruimte bevonden.

‘Fede, papa is er!’ riep Helena met een onbewogen gezicht, maar haar stem verried haar opgekropte emoties. Ramons donkere ogen schoten van het strakke gezicht van zijn vrouw naar zijn dochter, die met een verrukte kreet op de overloop verscheen en met twee treden tegelijk de trap af kwam rennen. Ze holde langs haar moeder en wierp zich in haar vaders krachtige armen. Ze

sloeg haar dunne armpjes om zijn nek, verborg haar gezichtje in zijn stoppelige hals en snoof de zware, pittige geur op die hem anders maakte dan alle andere mannen in de wereld. Hij kuste haar op haar warme wang, tilde haar van de grond en lachte zo luid dat het even leek of de aarde beefde.

‘Dus je hebt me gemist!’ Hij zwaaide haar in het rond totdat ze haar benen om zijn middel moest klemmen om niet te vallen.

‘Natuurlijk, papa!’ lachte ze. Duizelig van geluk klampte ze zich aan hem vast.

Op dat moment kwam Hal de hal binnen gehold. Hij wierp een blik op zijn vader en barstte toen in huilen uit. Helena greep de afleiding dankbaar aan. Ze snelde op hem toe, tilde hem op in haar armen en gaf hem een kus op zijn natte wang. ‘Het is papa, lieverd, hij is weer thuis,’ zei ze in een poging enthousiast te klinken, maar haar stem was leeg. Hal voelde het en begon weer te huilen. Ramon zette zijn dochter neer en liep naar zijn zoon, die snikkend in zijn moeders armen lag.

‘Halcito, ik ben het, papa,’ zei hij met een glimlach naar het bange gezichtje met de grote, gulzige mond. Hal begroef zijn hoofd in Helena’s hals en wurmde zich dichtertegen haar aan.

‘Het spijt me, Ramon,’ zei ze effen. Ze had zijn teleurstelling opgemerkt, maar stiekem deed het haar goed dat zijn zoon hem afwees. Ze wilde hem zeggen dat hij niet van zijn kinderen mocht verlangen dat ze van hem hielden als hij zich niet met hen bemoeide. Maar ze wist dat het niet helemaal eerlijk was, want ze zag Federica’s vuurrode wangen en glanzende ogen, waaruit vertrouwen en bewondering sprak. En toch verdiende hij de liefde van zijn dochter niet.

‘Ik heb een cadeautje voor je meegenomen, Hal,’ zei hij, waarna hij naar zijn tas liep en hem openritste. ‘En ik heb ook iets voor jou, Fede,’ voegde hij eraan toe toen zijn dochter liefdevol haar hand op zijn rug legde terwijl hij in zijn spullen rommelde. ‘Aha, dit is voor jou, Hal,’ zei hij. De ogen van de jongen werden groot toen Ramon een felgekleurd houten treintje voor zijn ogen heen en weer zwaaide. Hij vergat zijn angst en stak zijn handjes uit. ‘Zie je wel, ik wist wel dat je hem mooi zou vinden.’

‘Ik heb zijn andere treintje vandaag per ongeluk kapotgemaakt,’ zei Helena, die omwille van de kinderen aardig probeerde te zijn. ‘Hij komt echt goed van pas, hè Hal?’

‘Gelukkig,’ zei Ramon, zich weer tot zijn tas wendend.

‘Nou, eens kijken waar jouw cadeautje is, Fede. Ik heb iets heel